

Med utgangspunkt i Adresseavisens

arkiv siden det første nummer fredag 3. juli 1967, går journalist ODDVAR VALSTAD vår spennende historie nærmere etter i sømmene.

Slik var det

Raketter over Sverige

Fantasifulle beretninger om ildkuler på himmelen, særlig over svensk territorium dukket opp med jevne mellomrom på avisenes førstesider hele sommeren for 50 år siden. Det ble spekulert i om det var gjenstander fra andre planeter, spøkelsesbomber, -fly eller raketter. Svenskene fryktet rakettangrep. 15. august 1946 mente Adresseavisen å ha svaret på mysteriet. Et nytt krigsvåpen var under innskyting over Skandinavia. En bygde på svenske undersøkelser.

EN TALSMANN for den svenske regjering hadde gitt «Politikens» korrespondent en rekke informasjon om det kjennskap en i øyeblikket hadde til de mystiske rakettene. De første rapporter fikk en i slutten av mai. Senere fikk en så og si hver dag nye beretninger. Den svenske forsvarsstabs luftvernstab, som bearbeidet materialet, hadde fått inn over 500 rapporter.

De svenske militære sakkyndige mente at det var tale om raketter med en aksjonsradius som var langt større enn de tyske V-bombene. En regnet med at de raketter som var observert over Sverige, måtte ha

Nytt Tidning
 Hovedkontor: Eftersynet.
 Utgitt den 15de august 1946
 180. Arg. Nr. 197

Rakettbomben russisk motvåpen mot atombomben?
 1400 km. i timen og 1500 km.s aksjonsradius.
 Svenske rapporter om „rakettregnet“ over Sverige.
 Fra Penemünde mot Novaja Semlja, tror amerikanerne.

Et kart fra «Chicago Tribune» med rakettenes sannsynlige bane.

en rekkevidde på i hvert fall 1500 km. Den maksimale hastighet ble fastslått til 400 meter i sekundet, eller 1400 kilometer i timen.

Når en ikke hadde lykket å finne raketter, eller deler av dem, skyldes det trolig at de var utstyrt på en slik måte at de brente opp når de kom ned under en viss høyde. Vanligvis ble de observert i en høyde av 500 meter til 1000 meter.

Rapporter kom inn fra hele Sverige. Engstelsen bredte seg. Den alminnelige oppfatning var at rakettene ble skutt ut over det sørlige Sverige, og at de passerte over den østlige del av landet, for så å forsvinne over Bottenhavet. Enkelte ble også observert inne over Finland og Norge. Også i Danmark mente en å ha sett fenomenet.

Etter forsvarsstaben offisielle uttalelser mente flere aviser at rakettene måtte stam-

me fra den tidligere tyske forsøksstasjon for V-bomber i Peenemünde, som nå var russisk.

Det kommunistiske blad «Ny Dag» hevdet at det sikkert var amerikanske eksperimenter, og spurte hvorfor den amerikanske luftvåpenekspert general Doolittle plutselig var blitt så interessert i å besøke Skandinavia.

Sverige var fast besluttet på å løse rakettmystikken, og hadde kontakt med de øvrige nordiske land for å få adgang til alle foreliggende rapporter.

«Chicago Tribune» sendte en av sine medarbeidere til den russiske sone, men de russiske myndigheter nektet korrespondenten Henry Wales å besøke både Peenemünde og Rügen. Avisen å få bekreftet ryktene om at russerne eksperimenterte i Adolf Hitlers hemmelige laboratorier ved Østersjøkysten. Bistått av tys-

ke eksperter og tyske artillerioffiserer, med det formål å utvikle og forbedre de flyvende bomber som Tyskland hadde under forberedelse før det endelige sammenbruddet våren 1945.

Den alminnelige antakelse skulle være at forsøksrakettene ble avfyrt i retning av den langstrakte russiske øya Novaja Semlja, og at rakettene på den første del av banen fulgte Den botniske bukt.

I en melding fra London den 21. august ble det meddelt at Sverige offisielt hadde bedt Storbritannia om å få utlånt radarutstyr for å lokalisere utskyttingsbasene for de mystiske rakettene som var falt ned på svensk territorium de siste tre måneder.

Bare i juli måned falt det ned over 500 slike raketter på svensk område.

110574